

1. בחוק זה –

"בנק" – מוסד בנקאי כמשמעותו בפקודת הבנקאות, 1941¹ ;

"שיק" – כהגדרתו בסעיף 73 לפקודת השטרות² ;

"שיק שסורב" – שיק שהוצג לפרעון בתאריך הנקוב בו או אחריו, והבנק סירב לפרעו מחמת שלא היתה יתרה מספקת בחשבון והוא לא היה חייב לפרעו מכוח הסכם עם המושך, אף אם זו לא היתה הסיבה היחידה לסירוב ;

"חשבון" – חשבון במטבע ישראלי שמושכים עליו בשיק ;

"בעל חשבון" – מי שרשום בבנק כבעל חשבון ;

"חשבון משותף" – חשבון שלגביו רשומים בבנק יותר מבעל אחד ;

"המפקח" – המפקח על הבנקים לפי פקודת הבנקאות, 1941 ;

"השר" – שר המשפטים.

2. (א) חשבון יהיה מוגבל (להלן – חשבון מוגבל) ובעלו יהיה מוגבל (להלן – לקוח מוגבל) אם סורבו במשך שלושה חדשים עשרה שיקים או יותר שנמשכו על החשבון, ובלבד שעברו חמישה עשר ימים לפחות בין הסירוב הראשון והאחרון ושנש-לחה לבעל החשבון התראה כפי שנקבע בתקנות.

הגבלת חשבון והגבלת לקוח

(ב) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לשנות את מספר השיקים והתקופות הקבועים בסעיף קטן (א).

(ג) בנק יודיע בכתב על הגבלה לפי סעיף זה לבעל החשבון ולמי שרשום בבנק כמיופה כוח לענין החשבון ; תקופת ההגבלה תהיה שנה אחת.

(ד) תחילת ההגבלה תהיה ביום שצויין בהודעה, והוא יהיה חמישה עשר ימים לפחות אחרי יום שליחתה.

3. (א) הוגבל לקוח מוגבל בחשבון נוסף או הוגבל בעל חשבון שנית תוך שנתיים מיום שנסתיימה התקופה שבה היתה לקוח מוגבל, יתן המפקח הודעה על כך לכל הבנקים, ומיום שצויין בהודעה –

הגבלה בנסיבות מחמירות

(1) יוגבלו למשך שנה כל חשבונותיו של הלקוח שאינם חשבונות משך-

תפים, וכן חשבון משותף לו ולאחרים אם גם אחד האחרים לקוח מוגבל ;

(2) בנק לא יפתח לו חשבון תוך שנתיים.

(ב) המפקח יודיע על ההגבלה לבעל החשבון ולמי שרשום בבנק כמיופה כוח לענין החשבון.

(ג) תחילת ההגבלה תהיה ביום שצויין בהודעה, והוא יהיה חמישה עשר ימים לפחות אחרי יום שליחתה.

* נתקבל בכנסת ביום כ"ז באדר א' התשמ"א (3 במרס 1981); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1458, ותשמ"ם, עמ' 250.

1 ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' 69.

2 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 2, עמ' 12.

4. (א) לקוח מוגבל לא יפתח חשבון.

(ב) לא ימשוך אדם שיק על חשבון מוגבל.

(ג) מי שהוגבל בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 3 לא ימשוך שיק על שום חשבון.

חובות הבנק
בחשבון מוגבל

5. (א) לא יפרע בנק שיק שנמשך על חשבון מוגבל.

(ב) לא יספק בנק טופסי שיקים למשיכה מחשבון מוגבל.

(ג) לא יפתח בנק חשבון ללקוח מוגבל.

סייגים

6. (א) על אף האמור בסעיף 5(א) רשאי בנק לפרוע שיק במשך המישה עשר ימים מתחילת ההגבלה ובלבד שהתאריך הנקוב בו הוא מוקדם מתאריך תחילת ההגבלה.

(ב) אי פרעון שיק מחמת הוראות חוק זה אינו גורע מכל זכות של אוהו לתבוע על פי השיק.

סימון

7. שיק שהוצג לפרעון ולא נפרע מחמת הוראת סעיף 5(א), יסמנו הבנק הנמשך.

הגבלת חשבון
בידי המפקח

8. ראה המפקח שבנק לא הגביל בעל חשבון או חשבון שלפי הוראות חוק זה היה עליו להגבילו, רשאי הוא, במקום הבנק, לנקוט כל פעולה הדרושה לביצוע ההגבלה.

תיקון טעויות

9. הודיע בנק בטעות על הגבלה, יתקן את הטעות ויודיע על כך לבנק ישראל, וההגבלה תהיה בטלה.

ערעור

10. מי שקיבל הודעה לפי סעיפים 2(ג) או 3(ב) והוא טוען כי הובא במגין השיקים שסורבו שיק שמחמת טעות סירב הבנק לפרעו או שלגביו היה לו יסוד סביר להניח שהיתה חובה על הבנק לפרעו, רשאי לבקש מבית משפט שלום שיבטל את הבאת השיק במגין השיקים שסורבו.

פרטי זיהוי

11. (א) לא יפתח בנק חשבון בלי לרשום פרטי זיהוי של בעל החשבון כפי שקבע השר בתקנות.

(ב) מי שהיה בעל חשבון ערב תחילתו של חוק זה ימסור לבנק, תוך תקופה שקבע המפקח, את פרטי הזיהוי שנקבעו לפי סעיף קטן (א).

(ג) ראה המפקח שבנק לא רשם פרטי זיהוי של בעל חשבון מחמת שבעל החשבון סירב למסור או לא מסר אותם, רשאי המפקח להורות לבנק לא לספק טופסי שיקים למשיכה מהחשבון.

גילוי זהות
המושך

12. אוהו בשיק שלא נפרע מכל סיבה שהיא, ימסור לו הבנק הנמשך, לפי בקשתו, פרטי זיהוי של המושך כפי שקבע השר בתקנות.

דיווח

13. בנק שהגביל בעל חשבון ידווח על כך לבנק ישראל, ובנק ישראל יעביר לכל בנק את הפרטים בדבר ההגבלות, הכל כפי שקבע המפקח.

14. (א) בנק ישראל רשאי לפרסם את מספרי החשבונות המוגבלים, עם ציון שם הבנק שבו מתנהל כל חשבון ותאריך סיום ההגבלה. מסירת מידע
- (ב) בנק ישראל רשאי לפרסם את שמות האנשים שהוגבלו בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 3, לאחר שעברה תקופת הערעור או שהסתיימו הליכי הערעור, עם ציון פרטי הזיהוי ותאריך סיום ההגבלה. סמכות גילוי
15. בנק ובנק ישראל רשאים לגלות שלקוח או חשבון שלו הוגבל, אם הגילוי דרוש לצורך ניהול חקירה פלילית על פי דין. סמכות גילוי
16. המושך ביודעין שיק בתקופה שהוא לקוח מוגבל בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 3, דינו — קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז—1977⁹, או פי ארבעה מסכום השיק, לפי הגדול שבהם. עונשין
17. לא ישאו בנק, בנק ישראל ועובדיהם באחריות פלילית בשל מעשה או מחדל שעשו בתום לב לביצוע חוק זה. פטור מאחריות פלילית
18. בנק שלא מילא הוראה מהוראות חוק זה, רשאי המפקח לראות בכך פגם לענין סעיפים 8 ו-8ג לפקודת הבנקאות, 1941. פגם
19. (א) בית משפט בדונו בעבירה לפי סימן ו' של פרק י"א לחוק העונשין, התשל"ז—1977, שכרוכים בה שיקים, רשאי, בנוסף לכל עונש אחר, להורות שהנאשם או חשבונו או כל חשבונותיו, לרבות חשבון משותף והשותפים בו, יהיה מוגבלים לפי חוק זה, מתאריך שקבע. הגבלה כעונש נוסף
- (ב) בית המשפט רשאי להטיל תקופת הגבלה ארוכה מזו הקבועה בחוק זה, ובלבד שלא תעלה על חמש שנים.
- (ג) בית המשפט רשאי לקבוע כי לענין סעיף 14(ב) יראו את הנאשם כמי שהוגבל בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 3.
- (ד) בית המשפט יודיע לבנק ישראל על כל עונש שהטיל לפי סעיף זה.
20. (א) המפקח רשאי לקבוע בכללים — סמכויות המפקח
- (1) לענין סעיף 7 — דרכי סימון שיק שסורב;
- (2) פרטי דיווחים לענין סעיף 13;
- (3) דרכי המסירה וההצגה של פרסומים לפי סעיף 14.
- (ב) המפקח רשאי לאצול מסמכויותיו לפי חוק זה לעובד בנק ישראל, למעט סמכויותיו לפי סעיפים 18 ו-20(א).
21. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהסכמת שר האוצר, להתקין תקנות לביצועו, ובין השאר, לקבוע — ביצוע ותקנות
- (1) באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת — סייגים לתחולת חוק זה;

- (2) את מי ירשום בנק כבעל החשבון לענין חוק זה בנסיבות מיוחדות;
 (3) את פרטי ההודעות לפי סעיפים 2(ג) ו-3(ב), את דרכי קביעת המועד לתחילת ההגבלה, ואת דרכי המצאת ההודעות;
 (4) את פרטי ההתראות למושך שיקים שסורבו והמועדים והדרכים לשליחתן;
 (5) לענין ערעור לפי סעיף 10 — מועד להגשתו וסדרי דין ודיני ראיות מיוחדים לו.

תחילה

22. תחילתו של חוק זה תשעה חדשים מיום קבלתו בכנסת, אולם —

- (1) סעיף 11 תחילתו עם פרסום החוק;
 (2) סעיף 14(ב) תחילתו ביום שיקבע השר בצו, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

משה נסים
 שר המשפטים

מנחם בגין
 ראש הממשלה

יצחק נבון
 נשיא המדינה

חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 22) (תיקון), התשמ"א — 1981 *

1. בסעיף 3 לחוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 22), התשמ"א — 1980, במקום "י"ד באייר התשמ"א (30 באפריל 1980)" יבוא "ל' בכסלו התשל"ו (4 בדצמבר 1975)".
2. המענק למי שזכאי לו מכוח חוק זה, והוא פרש לפני יום י"ד באייר התשמ"א (30 באפריל 1980), ישולם על בסיס המשכורת הקובעת ביום כ"ו באדר ב' התשמ"א (1 באפריל 1981).

הוראת מעבר

יורם ארידור
 שר האוצר

מנחם בגין
 ראש הממשלה

יצחק נבון
 נשיא המדינה

* נתקבל בכנסת ביום ד' באדר ב' התשמ"א (10 במרס 1981); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1517, התשמ"א, עמ' 240.

1 ס"ח התשמ"א, עמ' 102.